

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER MECMUASI

YÜZ YİRMİ YEDİNCİ
SAYI

ONÜÇÜNCÜ YIL

15 İkinci teşrin 1932

ANKARA

BU SAYIDAKİ KAZILAR

- 1 — *Mecmuamızın yıl dönümü münasebetile. bir dilek.*
 - 2 — *Hilâliahmerle alâkadar olmak medeniyet şairidir.*
 - 3 — *Gençlik Salibiahmeri nedir?*
 - 4 — *Çocuğa ve terbiyeye dair*
 - 5 — *Hilâliahmer haberleri*
 - 6 — *Fıransızca kısım*
-

Dere edilmeyen evrak
iade edilmez

Türkiye

Mekale ve İ'ânlar Ankarada
HİLÂLIAHMER MECMUASI
müdürlüğüne gönderilmelidir,

Hilâliahmer Mecmuası

ANKARA

Telefon numerosu 3922

Merkezi Mmumi tarafından iki ayda bir neşr olunur.

Mecmuamızın yıl dönümü münasebetiyle...

BİR DİLEK

Mecmuamız, bu sayısıyle on üç yaşına girdi.

İcraatımızı, her sayımızda [Hilâliahmer Haberleri] başlığı altında ve mütevazı bir tarzda yazıyoruz. Dikkat edilirse yaptıklarımızı yazıyoruz, yapacaklarımızı değil.

Hiç bir gün olmuyor ki, Merkezi Umumimiz her hangi bir âfetten mustarip olan bir vatandaşımızın veya bir köy, bir kasaba halkımızın ıstıraplarını dindirmeğe davet edilmemiş ve Hilâliahmerde bir yardımda bulunmamış olsun. Bazan bu davet, ecnebî bir diyar içinde oluyor ve buna da koşuluyor.

Bir nokta varki, onu bu münasebetle tebyin etmeyi elzem görüyoruz ;

Bir felâket anında herkes Hilâliahmere müracaat etmeği veya ettirmeği düşünüyor. Lâkin Hilâliahmere yardım edelim sözü ve fiyili her münasebetle söylenmiyor ve yapılmıyor.

İstanbul refiklerimizden SON POSTA'da içtimai bir felâkete uğramış ve hâmile kalmış bir kadından bahsediliyor ; ve bu vesile ile bu biçare kadınla Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletimi, Hilâliahmermi, Himayei Etfalmi velhasıl kim alâkadar olacaksa olsun ve böyle meşgul olacak bir makam varsa kadının adresinin idarehâ-nede mahfuz olduğunu gazetenin ilk sahifesinde ilân eyliyor.

Hilâliahmerin varidat kaynağı ; hükûmetin tahsis ettiği oyun kâğıtları hasılatı gayri safiyesinden yüzde 75 ile Afyonkarahisar maden suyu satışından, bayramlarda mektuplara yapıştırılan şef-

kat pullarından, Tayyare ve Himayei Etfal cemiyetleriyle müştereken fitre ve kurban derileri gelirinden - ki hükûmet tarafından temin edilmiş bir varidat demektir - ve bunun haricinde mecmuamız, bayramlarda çıkardığımız Hilâliahmer gazetesi satışından ve halkın verdiği aidat ve ianelerden ve verilen müsamereler hasılatından ibarettir.

Geçen sene umum varidatımızı 1.306.001 lira tahmin etmiştik. Halbuki buna mukabil 862.644 lira toplıyabildik. Bu hasılatı iane, aidat, müsamere, gazete hasılatı yekûnu 171.620 liradır. Halka yaptığımız yardım yekûnu ise bütçemize koyduğumuz 100.000 lira kâfi gelmemiş, 29.706 lira daha fazla sarfetmişiz. Buda kâfi gelmemiş. Heyeti Umumiye kararla 200.000 lira daha sarfına salâhiyet alınmış ki bu suretle faslın yekûnu 329.706 lira tutmuş oluyor.

Bu yekûn ile doğrudan doğruya halkımız tarafından aidat, iane ve müsamere yekûnunu mukayese edecek olursak halkımızın içtimai muavenetteki mevkii anlaşılır. Yukardaki yekûnu alarak cemiyetimizin uhdesine düşen vazifeleri de bir kerre göz önüne getirelim :

Harp halinde hastahaneler, malzemei sıhhiye, ilaç, hasta nakliye otomobilleri, giyecek çadır, mutbak edevatı . . . ilh. gibi şeylerin hazırlanması, hüsnü muhafazası, yenileşmesi ve sulh zamanında da her türlü felâketlerden mustarip olanların acılarını dindirebilmek için didinmesi.

Bu kadar geniş bir sahada hakkiyle faaliyette bulunabilmek için iki ayda bir intişar eden mecmuamızın sesi, yani halkımızı Hilâliahmerle alâkadar etmeğe çalışması kâfi değildir.

Matbuatın tenkitlerine, irşatlarına daima hürmet ederiz. Lâkin aynı zamanda bu matbuattanda bir hizmet bekleriz. Hilâliahmer varidat kaynağını beslemek için hangi gazetemiz şimdiye kadar devamlı bir kampanya yaptı.

Geçenlerde tarsusta bir yangın oldu. 150 ev yandı. Merkezi Umumimiz mahalline derhal 1000 lira gönderdi. Bu haberi gazeteler bir havadis kılığı ile neşrettiler. Lâkin şimdiye kadar hangi refikikımız bu ve emsali binlerce liralık yardımların kaynağını beslemek için bir satır yazı yazdı. Maksadımız tenkit değildir. Bilâkis vazifeye, hizmete davettir.

Bütün Türk gazeteleri milletin kendi mali olan Hilâliahmerin faaliyeti ile alâkadar olmalı. Halkımızı ona menfaattar etmeli ve bu suretle varidat kaynağımızı beslemeli ve ondan sonra eğer Hilâliahmerin uhdesine düşen herhangi bir vazifede ihmali görülürse onu şiddetle hırpalamalı.

Halkımız aidatını kendi ayağıyla mensup olduğu merkez veya şubeye götürmüyor. Çünkü buna alışmamıştır. Neslimizin yetiştiği mekteplerde bu telkin bize yapılmamıştır. Vakıa daima merhametli

olmamız söylenmiş, fukaraya sadaka vermemiz teşvik edilmiştir. Evvelâ Hilâliahmer bir dilenci çanağı değildir. Bir kerre bu gibi merhametlerin, verişlerin içtimai muavenetle, Hilâliahmer mefkûresi ile hiç bir alâkası yoktur. Bu mefkûre ile yetişmiş neslimizi ancak matbuat vasıtasile vazifeye davet edebiliriz. Bugün bu fikrin yeni nesle daha kolaylıkla telkin edilebileceğini ümit ediyoruz. Bu seneki heyeti umumiyemizde mekteplerde gençlik Hilâliahmeri teşkilâtının tesisine başlanacağını Maarif vekili sabıkı muhterem Esat Beyfendi tepşir eylemişlerdi, Cemiyetimiz de bu hususta lâzımgelen hazırlıklarını ikmal etti ve vekâleti aidesi ile işe başladı. Kanaatımız gençlik Hilâliahmeri teşkilâtiyle mekteplerimizde içtimai muavenet, fedakârlık mefhumları, mefkûreleri çocuklarımızın dimağlarında yerleşecektir.

Binaenaleyh gazeteler her münasebet düştükçe halkımızı içtimai vazifesine davet etmeli Hilâliahmer ve emsali cemiyetlerin gösterecekleri muvaffakiyetleri, ancak varidat kaynaklarının balk tarafından beslenmesiyle kabil olacağını telkin ve telkih eylemeli. Bu suretle yardım teşkilâtımız; varidatımız nisbetinde genişler, yüzlerce binlerce muztaribin yüzü güler.

Buhran dolayısıyla hacmımızı küçülttük. Lâkin bu hacim dahilinde de hizmetimize bütün aşkla devamda kusur etmiyeceğiz. Yeterki bu vadiye ve halkımızı irşat hususunda bütün Türk matbuatı bize zahir olsun.

**Hilâliahmere verilen en küçük bir
iane bile şükran ve minnetle
kabul olunur.**

Hilâliahmerle alâkadar olmak

Medeniyet şiarıdır

Hilâl ve Salibiahmer Cemiyetlerinin teşkilinden maksat harp yaralılarına imdat ve muavenet idi. Zamanla bu vazife şümûllendi. Açlık, yangın, zelzele, sel ilh.. gibi belalardan muztarip olanların acılarını tehvin vazifesini de bu cemiyetler deruhde etti.

Kellog ve Briyan misaklarını kabul eden devletler harbî kanun harici telekki ettiler. Lâkin maalesef bu misaklar harbin önüne geçemedi, silâhlanma yarışını ortadan kaldıramadı. Mançuri meselesinden, Çin - Japon ihtilafından, aynı ırka mensup oldukları halde birbirleriyle harbeden Cenubî Amerika devletlerinden bahis ile yazıyı uzatmak fikrinde değilim. Mademki harp felâketi kanun haricinde telekki edildiği halde bu gün mevcuttur.. Binaenaleyh onun vücuda getireceği ıztırapları, Hilâl ve Salibiahmer cemiyetleri sulh zamanındaki hazırlıklariyle önlemek ve bunun için ihzaratta bulunmak mecburiyetindedirler. Vazifenin biri bu.

Diğer taraftan bütün dünyada hakim olan iktisadî bir muzayaka var. Gazetelerin verdikleri rakamlara inanmak caiz ise, 40 milyona yakın bir nüfus işsiz, fabrikalar muattal, ihracat durgun, sermaye bitkin.

Cihanı idare eden ünlü şahsiyetler, mütahassıslar, bu halin daha doğrusu bu âfetin önüne geçmek için düşünüyorlar, kombinasyonlar yapıyorlar, devletler konferanslar aktediyor. Lâkin neticede müzayaka bütün şiddetile savletinde devam edip duruyor. 40 milyon halkın ıztırabını tehvin için elbette Hilâl ve Salibiahmer Cemiyetlerine de, gerek doğrudan doğruya ve gerek dolayısıyla bir vazife düşüyor. Oldu iki...

Bunun haricinde bir de amânsız tabiatın durup dinlenmeden

vücuda getirdiği âfetler var. Zelzele, kuraklık, yangın, sel, heyelan ve bunların tevhit ettiği yurtsuzluklar, açlıklar, hasta lıklar...

Vazife oldu üç..

Hilâl ve Salibiahmer cemiyetleri, yukarda söyledığımız veçhile ve teşekkülleri itibariyle, evvelâ, harp âfetinin yaralılarını tedavi etmek için sulh zamanlarında hazırlanmak ve diğer taraftan harp için her gün icat edilegelen yeni yeni öldürücü, boğucu, yakıcı tahrip âfetlerinin tahdidi veya kullanılmaması için her vesilede gerek Cemiyeti Akvam nezdinde ve gerek hususî, umumî ve resmî konferanslarda teşebbüsatta bulunmak ve aynı zamanda da iktisadî müzayakanın, tabiat âfetlerinin vücuda getirdiği ıztırapları tevhin etmek mecburiyetinde.

Biraz düşünelim: bu kadar muazzam, şumullü ve insanî teşebbüslerin muvaffakiyeti için bu cemiyetlerin varidat kaynaklarının çok zengin ve tükenmez bir halde bulunması lâzım. Halbuki bu kaynaklar devlet vergileri gibi mecburi bir mükellefiyetle değil, ancak halkın insanî ve medeni duygusu ile zenginleşir, yaşar. Hâkim olan iktisadî müzayaka bugün, insanları arzusile verici vaziyetine değil; mühtaç olduğu için alıcı vaziyetine sokdu. Neticede bu cemiyetlerin gelir kaynakları da bu halden çok müteessir.

İsviçre gibi harbe girmemiş dört başı mamur bir memleketin Salibiahmeri kendi varidatının azaldığından ve dolayısıyla şubelerinin iyice çalışmamasından şikâyet ediyor ve halka taahhütlerini ifa ettirebilmek için, halkın arzusile cemiyete gelmesini değil, cemiyet memurlarının halk ayağına gitmesini ve taahhütlerini hatırlatmasını ve tahsilâtın ne suretle kolaylaştırılacağını ve yeniden nasıl aza kaydedileceğini tetkik ve tavsiye ediyor.

Varlığını milletin hamiyetine ve devletimizin lutfuna medyun olan Hilâliahmer Cemiyeti de yukarda saydığımız vazifeler ve yardımlar dolayısıyla bugün her zamandan ziyade varidat kaynağını korumağa ve zenginleştirmeğe mecburdur.

Mecmuamızı iktisadî müzayaka dolayısıyla küçülttük. Masraflarımızı kıstık. Her şeyi yaptık. Lâkin bununla mesele kökünden halledilmiş olmuyor. Zira ihtiyaç her gün çoğalıyor, afât isteğimize boyun eymiyor, savletinde, tahribatında devam edip duruyor. İsviçre halkı gibi muti, vazifeşinas bir halk ki, ilk Salibiahmer teşki-

lâtı bu memleket evlatlarından birinin kafasından doğmuştur ve teşkilât her memlekette ziyade bu memlekette doğmuş yaşamış benimsenmiştir ve bugün o memleket halkı o cemiyeti kâfi derecede koruyacak mevkiden düşmüştür... Binaenaleyh diğer memleketlerdeki mümasıl cemiyetlerin hallerini düşünmeği, tetkik etmeği zait telekki ederim. İsviçre millî Salibiahmer mecmuasının tavsiye ettiği usul az çok memleketin ihtiyacına, düşüncesine tarzı kabulüne göre tadil edilecek olursa, öyle ümit ederim ki yoksulluk içinde varlığını yaratan bu milletin Hilâliahmerine de varidat kaynağı bulur yaşatır (ve cemiyet te vazifesini her vakit olduğu gibi yapar. esasen mademki medeni olduğumuzu yaptıklarımızla aleme tasdik ettirdik.. binaenaleyh Hilâliahmerle alâkadar olmanın en büyük medeniyet şırası olduğunu unutmalıyım.

İsviçre Salibiahmer mecmuasında gördüğümüz tavsiyeyi âynen aşağıya dercediyoruz :

..

Salibiahmere nasıl aza kaydolunur?

zamanımızda ekseriya şöyle söylendiğini işitiriz: «Memleketimizde herkes Salibiahmere lâkayt kalıyor; azamız azalıyor, cemiyetin faaliyetine karşı gösterilen alâka tenakus ediyor.»

Böyle söylenen yerlerde Salibiahmer şubesinin her halde muahaza edilebilecek bir vaziyeti olsa gerektir. Salibiahmer ya bataet göstermiş veya mevcudunu muhafaza için müphem, gayrı kâfi mesai sarfetmiş, faaliyeti gevşemiş demektir.

Aza kaydı mesaisinin şayanı memnuniyet neticeler verebilmesi için daha evel halkın muhabbetini uyandıracak propaganda yapılmalı, yapılan veya yapılmak istenen şeyler halka gösterilmeli ve anlatılmalıdır. Kazanılmak istenen kimselere Salibiahmerin müphem bir gaye ile sadece merhameti âmmeye hitap etmek istemediğini izah etmeli, halkın sıhhatını ıslaha, hastalıklara karşı vikaye edici müdafa teminine ve bütün dünyada ıstırapatın teskinine hâdim bir işe bağlanmayı onların kalbine aşılmalıdır.

Bir propağanda risalesi veya mıntakanın gazetelerinde neşredilecek makaleler Salibiahmerin faaliyetlerini tanıtmayı temin eder ve bir mıntaka veya nahiyede hassatan yapılması lâzım gelen şeyler bu suretle tavzih olunmuş olur. Bu suretle zemin hazırlandıktan sonra aza kaydı için muhtelif vasıtalarla müracaat olunabilir; muvaffakiyet vermiş olan bir kaç vasıtayı zikredelim:

1 — Meskende aza kaydı:

Bu usul aza kaydı için her aileyi ziyaret etmekten ibarettir.

Bir sahadan mesul olan kimse, mesai arkadaşlarından her birisine aparıman ve evlerini ziyaret edeceği sokakları tayin eder, bunlar da meskenleri ziyaret ederek azaları, evelden hazırlanmış olan listelere isimleri, adresleriyle ihtiyar ve intisap edecekleri zümrelere [1] nazaran kaydedirler ve her zaman o sene için bir aza kartı verirler. Bu suretle kaydedilen kimselere Salibiahmer azası olduklarını bildiren bir kart verilmesi büyük bir ehemmiyeti haizdir. Aza kaydına memur kimse ilk ziyaretinde evlerinde bulunmayan kimseleri bulabilmek için bu kabil evlere eveldinden farklı bir saatte mümkünse tekrar uğramayı da nazarı dikkate almalıdır.

2 — İdarî, ticarî, sınaî teşkilâtta aza kaydı:

Bu usulde, idare komitesi daha evvel mıntakada mevcut idarî (devairi devlet, devairi mahalliye), Ticarî (Büyük mağazalar, yazıhaneler, bankalar), sınaî (fabrika, imalathane) teşkilâtın bir listesini tanzim eder. Bادهu ya ziyaret veya muhabere suretile bu teşkilâtın müdiriyyetlerinden, onlara merbut memurun arasında aza kaydı için müsaade istihsal olunur. Bu müsaade alınınca, aza kaydetmek işi ya o memurlar arasından birisine veya Salibiahmer komitesi azalarından bir zata tevdi olunur. Bu zevat da mesai saatları esnasında aza kaydetmek üzere dairelerde dolaşırlar. Eğer teşkilâtın müdürü müsaade etmezse bu takdirde memurların gelip gitme saatlarında binanın önünde bir kayıt bürosu tesisi düşünülür.

3 — Hususî kulüplerde ve spor birliklerinde aza kaydı:

İdare komitesi her muhitin icabatına göre usuller tatbiki suretile baladaki fıkrada zikredilen şekilde hareket eder.

[1] Salibiahmer cemiyetlerinde azalar, yalnız para vermekle iktifa etmezler. Bunlar kendi meşgaleleri dahilinde Salibiahmerin diğer faal işleriyle de meşgul olurlar. Makaledeki (ihtiyar ve intisap edecekleri zümreler) den maksat budur.

Salibiahmer komitesi Salibiahmer azalarının taahhüdâtını kendi taahhüdâtını tahsili sırasında kulüp veya cemiyetler vasıtasıyla tahsil ettirmek imkânını da teemmül eyliyebilir.

4 — Meslek itibariyle aza kaydı:

Bazı milli cemiyetler her sene bazı meslekler erbabına müracaat suretile güzel neticeler almışlardır. Meselâ bir sene doktor ve eczacıları, müteakip sene hakim ve avukatları, daha sonra zabitleri, bankacıları, muhtelif tüccar zümrelerini intihap suretile bir kaç sene nihayetinde bu mesleklerin her birine müracaat eylemişlerdir.

5 — Muhabere suretile aza kaydı:

Balâda zikredilen usullerden hiç birisi kabul edilmek istenmezse mümkün olduğu nisbette çok kimselere iştirak davetini mutazammın mektuplar gönderilmek suretiyle muhabere vasıtasıyla aza kaydı teşkilâtı yapılabilir. Bu tarz az müsait neticeler vermekle beraber bir çok ta mesai sarfını ıycap ettirir. Mahaza bu usule tevessül olduğunda takdirde ancak el ile atılmış bir imzası bulunan ve içinde mürseliiley namına bir kayıt bültenini ihtiva eden şahsî mektupların muvaffakiyet verebileceğini unutmamalıdır.

Hulasatan şunu söyliyelim ki iyi bir netice alabilmek için mahallî veya mıntakavî şubeye dahil olması istenen kimselere bu şubenin niçin kuvvetli olması lâzım geldiği ve ne için paraya ihtiyacı olduğu iyice anlatılmak lâzımdır.

Abone bedellerini göndermiyen okuyucularımıza badema mecmua gönderilemeyecektir. Mecmuamızı takip etmek istiyen okuyucularımızın abone bedellerini göndermeleri reca olunur.

Gençlik Salibiahmeri Nedir?

*Ligue neşriyatından
Türkçeye çeviren :*

A. Hicabî

Filiyat tasavvurata 1914 senesi, Harbî Umumî bidayetinde **takaddüm eder:** Kanadada (Kebek) (québec) Vilayeti

çocukları, yaralı askerlere, işlerine yarayacak eşya yapmak suretiyle faydalı olmak fikrini buldular. Kızlar, kısa konçlu çorap ve başlık örerek, erkek çocukları da kırık azaya mesnet tahtası (cebire) yaparek çalışmaya başlayıp birbirleriyle âdetâ gayret müsabakasına giriştiler. Avusturalyada, Salibiahmer tarafından, çocuk gurupları teşkil edildi. Bunlar, ellerinden geldiği kadar, harba atılanların, ıstıraplarını tahfife çalışıyorlardı. Aynı zamanda Amerika ve Fransa da buna benzer teşekküller vücut buluyordu.

Bu hareket, zamanın ihtiyacıyla kendiliğinden hasıl olmakla beraber, tesbit edilmiş ve tatbiki sıraya konmuş fikirlere takaddüm ediyordu.

Eski gayret Filhakika, bir çok memleketlerde, senelerden beri, çocuk hayatıyla alâkadar işlerle meşgul mütaaddit mektep cemiyetleri vardı. Bazı kimseler, bu cemiyetlerin hayırkâr bir karakter taşıyan mesâîlerinde, Gençlik Salibiahmerinin esâsatı evveliyesini görmeği arzu ediyorlardı. Bu birlikler, yalnız şayanı takdir hislerle dâvet beklemeden çocuklar arasında yardımlar yapıyorlar ve bundan dolayı memnuniyetle yapılacak bir mukabeleyi bile beklemiyorlardı.

Zaten Fransa, İspanya, Bulgaristan gibi diğer memleketlerde Salibiahmer himayesi altında çocuk teşkilatı yapmağa teşebbüs edilmişti; fakat Salibiahmerin sulh zamanındaki mesaisi, bu gibi harekâtı iltizam ve himâye edecek kadar inkişaf etmemişti. Binaenaleyh, yukarda arzedildiği veçhile, bu hareket harp esnasında

doğdu ve yayıldı. Harp felâketlerinin ve harâbiyetlerinin fazlalığı ve bunların tekerrürüne meydan verilmemesi fikri, bu hamlenin doğmasına yardım etmiş olabilir; zira Gençlik Salibiahmeri her'ne kadar bidayette günlük bedenî mümareseler yaptırmak gibi sıhhi maksatlarla ortaya atılmışsa da, bedenle meşgul olunurken maneviyatı ihmâl etmek istemedi. Bu teşkilât başlıca çocukların « İctimaî duyguları » nı tenmiye etmeğe ve birbirlerini iyi anlamalarına, kendilerinde memleketler arasında silahlı ihtilaflar tevhit eden garzlerin doğmasına mani' olmağa çalışmaktadır.

Başlangıç: 1917 de Amerikanın harba girdiği sıralarda yirmi milyon Amerikan mekteplisi de yararlık göstermek ateşiyle yanıyordu. Pansınan paketleri hazırlamak, hastahane eşyası yapmak, dikiş dikmek, örgü örmek suretiyle, muharıplerin ve geride bıraktıkları yavrularının tehvini elemelerine her suretle iştirak etmek istediler.

Cenubî Yeni-Gal'de Avusturalya Salibiahmerinin « Cercles » serkl namıyla tesis ettiği ufak çocuk gurupları asker için, bilhassa hasta ve sakatlar için çalışıyorlardı.

Diğer Salibiahmer cemiyetleri, hususiyle İtalya Salibiahmeri, mekteplileri, « Muavin Aza » olarak mevziî şubelerine kaydetmeği düşündü. Bu çocuklar elbirliğiyle Salibiahmerin mesaisine iştirâk etmekle beraber muayyen programlı ve belli başlı bir faaliyeti haiz şube halinde bir teşekkül vücuda getirmemişlerdi.

Teşkilât Devri: Sulhl olup ta askerlerin mübrem ve seri ihtiyaçları neticelendikten sonra, büyük bir heyecanla yol almaya başlamış bir hareketi artık durdurmak kabil değildi. Amerikada, çocukların bu yardım ve gayretleri, bu sefer de gâyet tabii olarak harbin geride bıraktığı kurbanlara teveccüh etti. Yeniden avdet eden sulhle beraber dünyaya nihayetsiz emeller getiren 1919 ilk baharında, Amerika gençlik Salbiahmeri de köklenmeye ve Avrupada yardımlarına devam etmeye başlamıştı.

İlk neticeler: Elde edilen neticeler burada mufasssalaan zikredilemiyecek kadar büyüktür. Bu hayırlı ve nihayetsiz hizmetleri mücmelen gösteren neşriyat, Amerika çocuklarını ve hemen hemen bütün avrupanın çocuk âlemini alâkadar etti. Amerika muallimleri bütün bu hizmetlerden talebeleri için pratik birer « beynelmilel hüsnü

niyet dersi» çıkarmaya başladılar ve bu fikirler, binlerce mektep dersanelerinde böylece sahai intişar buldu. Küçük Amerikalılar Bahrimuhitin öteki kıyısında yaşayan arkadaşları için birçok eşyadan mada, 40,000 masa ve sıra ve daha binlerce oyuncak yaptılar. Bu hediyeler Avrupalı çocuklar arasında Gençlik Salibiahmerinin inkişafı için, birer nümune ve kuvvetli birer müşevvik oluyordu.

Hakikaten işe lâzım gelen ehemmiyet verilmiş ve hareket günden güne büyümüşü. Risalemizin sonundaki cetvellerle bu hareketin ehemmiyeti anlaşılır.

Şimdi; buraya kadar hikâye eylediğimiz tarihçeyi tetkik ederek, fiyliyattan bir nazariye ve aynı zamanda Gençlik Salibiahmerinin muayyen hedefleriyle faaliyetini tanzim eden prensiplerini çıkarabilirmiyiz?

Salibiahmer ve terbiye meselesi: Her şeyden evvel, varit olabilecek bir suale cevap vermek lâzımdır:

Birçok muallimler belki kendi kendilerine: “ Salibiahmer terbiye işlerinde bir rol deruhte etmek ve teşkilatını tercihan bu şekilde yapmakla ne faide elde edecek?..” sualini soruyorlar. Evvela zuhuru mümkün olan bir sui tefehhüm ihtimalini bertaraf edelim :

Salibiahmerin *Talim Heyetine* isal eylediği şey «ne pedagojik bir metot, ne de sıhhî terbiyedir. Lâkin âsârı görüldüğü veçhile Gençlik Salibiahmeri teşkilâtı olan mekteplerdeki hayatı umumiyetle canlandıran ruhî bir vasıftır [*]. Gençlik Salibiahmeri kimsenin yerine geçmeyi arzu etmez. Aynı maksatla çalışan diğer cemiyetlerin faaliyet sahalarına müdahale ve yalnız kendi mevcudiyetinin gayeye varabileceğini iddia ederek resmî teşkilâtın makamına kaim olmak fikrini taşımaz. Başarılacak gâyenin hudutları, hüsnü niyet erbabına bolbol faaliyet sahaları bırakacak kadar geniştir. Zekâların mütekabil tanışması ve dünya çocuklarının yekdiğerine karşı yüreklerinde muhabbet ve barışıklık hisleri bulundurması hedefine giden bu feyizli yolda çalışmak isteyen herkese, yer vardır.

Salibiahmerin hususî evsâfı : Salibiahmer cemiyetleri, insaniyetin taalisine hayırkâr kimseler tarafından sarfedilen gayretlere iştirâk hususunda asgarî iki vasma maliktirler: Evvelâ çocuğu kendi-

[*] Mürebbiler konferansı mukarrerat : 2

sine bağladıktan sonra, intibak hassası sayesinde, (büyük) üzerinde icrayı tesir edecek bir teşekkülün kuvvet ve kabiliyetine, Bilâhara bu cemiyetler birliğinin teşekkül ve milletler arasında yayılmasına.

Salibiahmerin sulh mesaisi (sıhhata itina, hastalığın önüne geçmek, tehvini ıstırap) gibi kuvvetli ve muciz cümlelerle hulâsa edildi. Salibiahmer çocuğun gözleri önünde, ıstırabı beşeri tahfife matuf bir fedakârlık tecessüm ettiriyor. Hiç bir menfaat mukabili olmıyan bu fedakârlık, acabâ Salibiahmere genç ruhlar üzerinde fevkalâde bir tesir kuvveti bahşetmez mi? Bundan mada, gençlik teşkilâtı, faaliyetleri ile çocuğa, büyüdüğüçe değişen ve her girdiği yaşa uygun muayyen hedefler arz ederek faideli meşgaleler verir. Çocuk sinni rüşte vasil olduğu zaman tabiidirki mensup bulunduğu milletin Salibiahmerine iltihak suretile takibe başladığı hayırlı mesaisine devam eder.

Başlıca prensipler: Çocuğun mektebe başlar başlamaz dahil olacağı gençlik Salibiahmeri, ne muğlak bir terbiye usulü ne de muhal bir tasavvurdur. Bu teşekkül bazı basit ruhî tetkikatı mesâisine hareket noktası ittihaz etti: Kabili terbiye ve esasen mukallit ve gördüğünü kapmak hassaları olan çocuğa, iyi huylar aşılmalıdır. Vakayi, yaşlıların fena huylarından vaz geçmelerinin ne kadar güç olduğunu gösteriyor. Binaenaleyh, fikir aleminde feylesof ve ahlâkıyatçılar itiyatların ahlâkî kıymetini münakaşa ederek bazan Kantı Aristot'a muhalif tutmuşlarsa da filiyat sahasında, bütün ahlâkıyatçı ve terbiyeciler, ahlâkî itiyatların tatbikî kıymetlerinin tasdikinde hemfikirdirler.

Gençlik salibiahmerinin, sıhhat kaidelerini çocukların günlük hayatları içinde tamamilen benimsemeleri için "sıhhî oyun," tarzında veya başka bir suretle tanzim etmesine nazaran gayesi sadece onları kuvvetli ve sıhhatlı yapmaktır. Lâkin gençlik Salibiahmeri, dünya mektepleri arasında muhabere usulünü vazedince, bu çocuklar tarih, coğrafya ve lisan hususlarındaki mühim istifadelerinden mada, ufuklarının yavaş yavaş genişlediğini görüyorlar ve şimdiye kadar hatırlamadıkları şeyleri düşünmek itiyadını kazanıyorlar. Çocuklar, büyüklerin çizdikleri siyasî hudutların ötetarafında kendileri gibi duyan, kendileri gibi düşünen, memleketlerinin çocukları gibi iyi arkadaşlar bulunduğunu görerek onları tanımayı ve sevmeyi öğreni-

yorlar ve henüz saf ve masum olan bu genç ruhlar, adaletsizlikten kuvvetle nefret edebiliyorlarsa büyüklerin duydukları düşmanlık hislerinden hiç olmazsa kendilerini kurtarırlar. İşte böylece, "birbirinizi seviniz," diyen yüksek söz, yavaş yavaş, yepyeni ve daha iyi bir cihan doğuracak canlı bir hakikat hâline gelecektir.

Gençlik Salibiahmerinin istifadeye vezettiği başka bir ruhî tetkik mevzuu daha vardır: Bir çocuğun kendine cemiyet içinde bir rolü olduğu süsü vermesi kadar hoşuna giden bir şey yoktur. Bebeğiyle oynayan küçük kızla, kumdan, mukavvadan binalar kurarak kendi kendine mimarlık yapan çocuk, içtimâî sevki tabiinin ilk kademele-rindedirler ve ciddi telekki edilmelerini isterler. Kendilerine mani olacağımız yerde, temayüllerini nafi surette kullanamazmıyız ? dikiş veya elişleri sınıfından itibaren Gençlik Salibiahmeri mefhumu çocuğa nufuzeder, yani, mektepliler mesailerinin, tabii hasletlerden mahrum olan arkadaşlarına matuf olduğunu bildikten sonra, işle-rinde hissedilir bir tekâmülün vücut bulduğu müşahede edilir. Çünkü Çocuk artık meşgalesinde sâde bıktırıcı bir öğrenicilik görmez, İşinin ciddiyetini kavrar. çalışmasının isterse faideli olabileceğini anlar. Kendisinde iştirak ve yardım hisleri uyanır ve içtimâî terbiye derince işlenmiş olur.

Filhakika, mesele, çocuğu varılacak bir hedefe karşı vasıta olarak addetmek değildir. Ekseriya çocuğu muhiti içtimâî veya mem-leketin ihtiyacı gibi müayyen gayeler için yetiştirmeye temayül vardır. Binaenaleyh, evvelâ onları, Kantin meşhur düsturuna nazaran "Asla bir vasıta gibi değil, bir gaye olarak," addetmek ve öyle muamele etmek muvafıktır. Gerisi kendiliğinden gelir.

-Altı gelecek sayıda-

Çocuğa ve terbiyesine dair...

Çocuk terbiyesi müstakbel neslin kemmiyet ve bilhassa kevfîyet itlbâriyle hazırlanması ve yetiştirilmesi demek olduğu için içtimai bir mesele teşkil eder. Bu satırlarımızda gençliğin yetiştirilmesi hakkındaki muhtelif sahalarda gösterilen yabancı memleketler gayretlerini sırası geldikçe tekrar etmiş ve gençlik Hilâliahmer teşkilâtının lüzumuna işaret etmiş bulunuyoruz. Gençliğin içtimai teazzuvunu bahse mevzu almadan evvel onların ilk devresi olan çocuğu düşünmek lâzımdır.

Çocuk yeni neslin temel taşı, her türlü içtimai varlığın, binnetice teavün teşkilâtının ana taşıdır. Çocuğa verilecek terbiyedir ki onda gayrendiş bir adam olabilmek tesirini yapar. İlk terbiye telakkileri şu veya bu istikamekte inkişaf etmiş olan ebeveynin çocukları içtimai aktif veya passif birer uzuv olarak memleketlerinin üstünde yaşarlar ve büyürler. Bu itibarla Hilâliahmer mecmuasının içtimai muavenet ve bilhassa müteakabil teavün zihniyetini memleket bağrında yaymak istiyen mesai hedefinde alelumum annelerimizin veya çocuk büyüten her hangi bir vatandaşımızın hatırlaması müfit olabileceğini zannettiğimiz şu birkaç satırlık düşüncelerimizi yazmağı faideli bulduk. Bu satırlar birer terbiyeci makalesi olmak iddiasında değildirler. Bu yazı içtimai hayatın ana direği olan aile ve çocuk kaygusundan, bütün bir milletin çocuklarının terbiyesi endişesinden mülhem bir müsahebedir.

Çocuğun terbiyesi şu veya bu mektep, tarık, nazariyye neticesi olarak muayyen bir şekilde vâki olabilir. Yeter ki bir terbiye çocukta ferdi kabiliyetler kadar beraberlik içinde yaşayacak ve büyüyecek içtimai bir insan nüvesini inkişaf ettirsin.

Çocukta anne ve babasının gözeticeği, çocuğun daha ilk anından itibaren içtimai bir insan haline sokmak değildir. Şüphesiz ki bu temenni vâhi ve pek abes bir ümit olur. Ancak çocuğu cemiyet içinde müfit bir insan olarak terbiye edilecek bir kabiliyette büyütmede onu serbest büyütmeyle müteradiftir. Ne kadar az kimseler çocuğun kendi kendine büyüdüğüne kanidir. Halbuki bu insanların yaptıkları ya çocuğu ihmal veya onu şımartmaktan başka bir şey değildir. Çocuğun ilk tesirlerini asla nututmayacağı terbiye izleri zannedildiğinden çok fazla devamlıdır. Çocuğun terbiyesi yalnız kendi terbiyesi değildir.

Ana ve babanın kendi terbiyeleri ve kendi aralarındaki geçinme şekli demektir. Çocuğa gösterilen yollardan daha fazla çocuk insiyaki bir hareketle gördüğü yollardan gider. Bunun içindir ki iyi yetişmiş çocuklar münhasıran iyi muhitlerin mahsulüdür.

İyi ve tabii bir şekilde büyütölmüş olan her çocuk içtimai müfit bir uzuv olmağa namzettir. Hepimiz ayrıca bir hususi terbiyeye ihtiyacı olmadan çocuğun kendi yakınlarını sevmesinin ve onlarla beraberlik hissini besliyebilmesinin fazla bir külfete bağılı olmadığını takdir edebiliriz. İşte bu muhabbetdir ki en doğru ve tabii, en emin ve en şaşmaz terbiye tarzıdır. Annelerin çocuklarını sevmesini istemek belki zait gibi görünür. Halbuki yalnız sevmek kâfi değildir; annelerin sevmesini bilmeleri de lâzımdır. En cahil bir kadın bile fazla muhabbetten eksik muhabbet kadar evladını perişan edebileceğini takdir eder.

Terbiyenin esası eski zamanlarda korkuya müstenitti. Bugün artık korkutmaktan değil ancak korkutmamaktan hayır bekleniyor.

Küçük çocuklarda nevama bir sevilme ihtiyacı vardır. Onlar için bu arzu az zaman zarfında herhangi bir parça tabiata veya harekete karşı derin bir, meyil ve şiddetli bir tutkunluk şeklini almağa başlar. Çocuk, asla unutulmamalıdır ki, bir aynanın kendisine müteveccih ziyaları inikas ettirmesi gibi, kendini sevenleri, onu gözetenleri, okşayanlarında müteakabilen sever. Çocukta en evvel ve en kuvvetli inkişaf eden hislerden birisi de sevebilmek kabiliyetidir. Az çok hepimiz biliriz ki bu ilk şuurun inkişaf ettiği devrelerdeki müteakabil muhabbet hissi ileride, zekâ ve muhakemenin tamamen intikas ettiği devirlerde bile, içimize işler ve nihayet kendisini derin bir muhabbetle sevdiğimiz her insanın bizi mutlaka bilmukabebe sevmesi lazım geldiğinde ısrar edecek kadar şuurumuzun tahtında tenemmüv eder. Bu vakaya (Heine) nin Le Grand isimli eserindeki paradoks cümle ne kadar canlı bir surette işaret etmektedir. Bu his ekseriya içimizde karma karışık olmuş muammalı ve sarmaşık bir his yumağına benzer. Şair diyorki: «Kadın mültefitti ve erkek onu seviyordu. Fakat erkek mültefit olmadığı için kadın onu sevmiyordu. Tahsilleri ve basiretleri azıcık kıt insanların hususi hayatlarında kullandıkları bazı cümleler hep kendilerinin sevdikleri insanların muhakkak onları sevdiklerini kabul eden iddardır. Mektuplarının son satırlarında bile "seni çok candan seven sevgilin," şeklinde birer intiha vardır. Bütün bu ibtidai ve saf telekki, seven bir insanın karşısındakinin onu sevmemesini bir türlü anlayamamasından doğan şaşkınlıklar ve yanlışlıklardır. Görüp işittiğimiz aşk facialarının sonu bu idrakin bir türlü zihnimize girememesinden doğan hiddet ve cehalet fevranlarıdır.

Çocuk uzun zaman kendisinin muhakkak sevilmesi lazım gelmedi-

ğine bir türlü inanamaz. Her vakit vücudundan emin olduğu bu müte-kabil muhabbeti elde edebileceğine kanidir. Bir çocuğun ağladığı vakit heman koşup teskin edişimiz çocukta bu kudretinin hakikatan mevcut olduğuna dair ona bir kat daha fazla bir kanaat verebilir. Zaten bu ağlamalar maalesef aile muhitimizde ekseriyetle teşkil eden büyük bir kafilenin kanaati neticesinde, yufka yürekli cici annelerin himaye-sinde, daima çocuğun arzularının tatminile nihayet bulur. Çocuk insi-yaki bir seyirle başkalarının arzularına değil, kendi arzularını düşünen bir adam olmağa başlar. Çocukta yerleşen bu egoizm egotizm nüvesi gittikçe büyür ve nihayet umumî felâketler karşısında mensup olduğu cemiyeti zedeliyen her türlü nekbetler müvacehesinde hassas olmayan, yardım etmesini istemeyen ve bilmeyen bir adam olur. Bu gibi bir insana vatandaş malumatı vermek kabilsede terbiye vermek onda bera-berlik hislerini tenmiye etmek imkânsız olur.

Çocuk yaygarasının ne olduğunu aşağı yukarı herkes bilir. Çocuk bu müthiş silahile arzusunu karşısındakine kabul ettirmesini pek alâ bilir. Günler geçipte çocuk büyümeğe başladığı vakit kendisinin başka silahlara da malik olduğunu anlamağa başlar. Bu idrak kendisinin sevildiği, hiç bir kılına hata gelmemesi, hulâsa kendisine bir ziyan gelmemesi hakkındaki idraktır. Bu anlayış ona yeni yeni silahlar verir. Bunlardan birdanesi de yemek yemekten imtinadır. Normal büyüyen çocukların her zaman iştihası vardır.

Şımartılmış çocuklar güç yemek yerler. O aralık yemek soğur ve ba-kan kimse bir lokma ekmek için bunalır kalır. Halbuki çocuğa ondan daha fazla iradeli insanların zorla yemek yedirmelerile mesele hal olunamaz, filvaki çocuğun muhitinin arzularına boyun eymeye başlaması içinde yaşadığı cemiyetin bir uzvu olarak kendisini his etmeye başlaması için onun her istediğini yapmamak lazımdır. Ancak bu hissin gayri şuuri bir şekilde çocukta kendiliğinden meydana gelmesi için verilecek ter-biye tarzında küçük yaşlarda bir hususiyet olamaz. Böyle bir teşebbüs çocuğu inadcı ve serkeş yapmaktan başka bir işe yaramaz.

Annelerin çoğu çocuklarının kendi istediklerini yapmadıkları zaman, söyledikleri sözün ölçüsünü, bu sözlerin çocuk ruhunda yapacağı meşum tesiri ölçemeksizin, «artık ebeveyninin kendile-rini sevmedikleri veya sevmiyeceklerini» söylerler. Belki de dürlü dürlü ummacıların kargaların gelip yemeklerini yeyeceklerin v.s. gibi bir takım malayani yarım tehditler savururlar. Hatta daha tehlikeli olanları da vardır: dilini kesmek, diline iğne batırmak, ağzına biber sürmek gibi.. Bu şekilde bir terbiyenin akıl ve mantıkla ne derece alâkadar olduğunu herkes kolaylıkla takdir eder.

Çocuğun muhitile yaptığı cidal kendisinin muhabbet ihtiyacile hakiki yaşayışı arasındaki bir tezaadın başladığı noktadır. Çocuğa

karşı gösterilen muhabbet, tıbbi bir hastaya verilen banyonun derecesi harareti gibi, aynı derecede kalmalıdır. Çok defa kendi sevgi hayatlarından memnun olmayan valdeler, çocuklarını fazla ihmal ederler, sonra da birden bire onları puselere gark ederler. Çocukların kendilerine karşı beslenen muhabbetin bu şekilde tahavvülünden hoşlanmazlar. Normal bir çocuğun fazla sevilip sık sık öpülmekte hoşlanmadığı muhakkaktır. Çocuk bu şekilde bir muhabbete alışımı bu sevgi tarzı artık kendisi için bir ihtiyaç halini alır. Bu muhabbet tarzı ileride çocukları kararsız, mütelevvin ve hafif meşrep yapar. Her şeyden evvel göz önünde bulundurmağa mecbur olduğumuz bir hakikat varsa oda her çocuğun canımızın istediği zaman kucağımıza alup öpüp okşayabileceğimiz, keyfimiz isteyince de bir köşeye itebileceğimiz bir oyuncak olmasıdır. Cemiyet içindeki valdeler ve mürebbiyeler ileride bir cemiyet uzvu olacak çocuğun seciyesine esaslı bir şekil verebilmek için kendi kendilerinin muhabbetlerini itidal ile izhar edebilecek bir seciyeye malik olmalıdırlar.

Hulâsa çocuk, ahlaki ve tabiatı üzerinde fena bir tesir yapmadan yanağını okşayabileceğimiz bir bebek değildir. Çocuk bu şekildeki bir muameleye ta ezelden beri yaramaz tabirile ifade edilen gayri tabii bir haleti ruhiye ile cevap verir. Her çocuk yaramaz olmak için yüz çareye ve vasıtaya maliktir. Ancak biz büyükler ise çocuğa yaramaz diyebilmek için bin bir vasıtaya malikiz. Annelerin mühim bir kısmı evlatlarının yaramazlıklarından, haşarlıklarından bizzat mes'ul olduklarını, bu kelimenin bir çocuk yanında teleffuz edilmemesi lâzım geldiğini bir türlü anlamak istemezler. Bu vakiayı irsi ve tabii tesirlerin neticeleri şekline irca ve ifrağ etmekte ısrar ederler. Halbuki tabiatımız denilen huyların hayli miktarı ta ilk tesirlerin tezahüründen başka bir şey değildir. Çocukların yüzüne yaramaz olduklarını çarpmak demek evvela onlara istenildiği gibi olmadıklarını ihtar etmek, hata işledikleri ve bu kabahetten mes'ul olduklarını onlara telkin etmek demektir. Halbuki her hangi bir çocuğun hata ve mes'uliyet ne demek olduğunu bilmediği ve bu hisle doğmadığı da muhakkaktır. Bu his çocukta çok daha sonra, şuurlu bir şekilde inkişaf ettirilecek bir histir. İçtimai varlıkta en esaslı bir rol oynayan bu duygunun tahrip edilmemesi lâzımdır.

Muhabbetin bir hususiyetide nefretle tevem olmasıdır. Sevmek nasıl sevmekle tevem bir his ise nefret etmekte nefret edilmekle tevemdir. Çocuk kendisine yapılan takdirlerin haklı ve mantıklı olduğunu idrak edemez. Esasen tabii teşekkülde bir çocuk için yaptıklarını tabii ve insiyaki tesirlerden başka bir şeyle ölçebilmek

imkânsızdır. Çocukların, kendilerine darıldığımız zaman müteka-bilen bize dargın olmalarına ve sevmemezlik hissini iyice izhar ederek infiallerini tatmin ve teskin etmelerine de biz büyükler mü-saade etmeyiz. . Zira çocuk ebeveyni için münhasıran neşe yarat-mağa mahsus bir mevcut telakki edilir. Bugünkü aile de çocuk ma-alesef her tarafında yasak levhası asılmış manevî kafesler içinde büyür. Bu küçük yaştaki memnuiyet ifratı ileride beraberce yaşa-yacağı cemiyetin kanunlarına ihtiyarile mütavaat edemeyen bir insan olarak yetişmesine sebebiyet verir. Etrafındakileri sevmeme-ğe, muhitini teşkil eden insanlarla kaynaşamamağa, onları sevme-meğe mahkûm kalır. Halbuki içtimai mütekabil yardım için esas olan ana hissin hemcinsini, hemırkını sevmesidir. Binaenaleyh ebeveynin her arzusunu bila itiraz yapmasını istediğimiz çocuğun en ufak şahsî bir arzusunu büyüklerin mantıkına uymuyor diyerek menederiz. Ufak tefek hareketlerine göz yumarak onda uyanmağa başlayan kendi kendine iş görebilmek, muvaffak olmak, bizce basit ve gülünç derecede sade ve belkide az çok manasız bir hareketi ikmale çalışmasına göz yumacak yerde, ona ekseriya bir tokat atarak ve fakat herhalde manevî bir ceza tatbik ederek çocuğu nevama tenkil ve tedip ederiz. Yüzüne karşı fena ve yaramaz ço-cuk olduğunu söyleriz. Artık kendisine bir daha hediyeler, oyun-caklar alınmayacağını bildiririz. Halbuki en iptidai bir terbiye mu-hakemesi bile çocuğun sen korkaksın, bir işe yaramazsın, fena ço-cuksun, v. s. gibi tabirlerle hırpalanmamasını amirdir. Çocukları kendilerini mes'ul ve kabahatli hissedecek mevkie düşürmemek lâzımdır. Teslim olunurki böyle bir terbiye tarzı kolay değildir. Fakat asırlârın yıgdiği bu telekkileri yenmek için fedakârlık etmek zarureti vardır. Binaenaleyh annelerimizin çocuklarının muhakkak kendilerini kabahatli hissetmeleri için onlarla boğuşmasına, kusu-runu ve haddini bilsin, aklı başına gelsin diye uğraşmalarına ni-hayet vermek lâzımdır. Bu gibi hallerde ekseriya acele ve yan-lış hüküm verilmektedir. Zira çocuğun ne istediğini adam akıllı kavramadan onun harekâtını tenkit ve takbih ettiğimiz vardır.

Çocuğa, onun işlerine, vâki olan bu müdahalemiz müşfikkâra-ne de olsa çocukta hayırlı bir tesir yapmaz. Montessori çocuğun her yapmak istediği zararsız harekâtın ceffelkalem menedilmeme-sini söyleyor, onun muvaffakiyet neşesini bozmamaklığımızı tavsiye ediyor.

Ceza meselesi bütün dinlerin halline uğraşdıkları ezeli bir be-seriyet muammasıdır. Cezanın mahiyeti hakkındaki islam telâkkisi Musanın dinine nazaran daha insanî ve adilane değildir. Hiristi-yanlar ise insanların kabahatli olarak dünyaya geldiğini kabul etmek derecesine kadar götüren bir zihniyet taşır. Bâsibadelmevti

kabul eden edyanın hemen hemen hepsi beşeri kabahatin merkezi sıkletini cinsî hayatımızda bulurlar. Schopenhauer gibi alimler bile bu telakkide ebeveynin cinsî hayatlarındaki kabahatlardan çocukların bir hisse aldıklarını kabul eder. Halbuki tabiiyyun cezanın hakikaten beşeriyet mevrusatından adedilebileceğine kail değildirler. Muhakkak olan bir nokta varsa oda çocukların kabahat ve mesuliyet hissinden muarra olarak doğduklarıdır. Şu halde çocuklarda bu hissin yanlış tedbirlerle vaktinden evvel cılız ve yamru yumru bir şekilde husule gelmesine çalışmamalıyız; terbiyemizi buna göre tanzim etmeliyiz. İnsanların ne kadar adi ve iptidai bir şuura sahip olursa olsun muayyen bir devre sonunda kabahat hissine sahip olduklarını kabul etmek lâzımdır. Kant doğma mücrimlerin bile kabahat yaptıklarını ve ne zaman yaptıklarını tefrik ettiklerini kabul ediyor. Lombrozo'nun mektebi ve onu takip eden psycolojik ve tarihi mektepler bu iddiayı iptal etmek istemiş iseler de Erich Wuffen gibi en eyi ceza alimleri ve ruhiyat mütehassısları Kantın bu iddiasını tekit etmişlerdir. Bazen her hangi bir kabahat ve mesuliyet hissinden muarra insanlar karşısında kaldığımız zehabını veren kimselere tesadüf ederiz. Tecrübi ruhiyat ianesile bu insanların tetkikinde görülürki, eski mektebin atavizme irca etmek istediği bu yarı insanların çoğunda tahtessuur bir kabahat hissi mevcuttur. Kabahat hissini tahtessuur da mevcut olmamasını insanları hayvan derekesine tenzil eden bir hadiseyi fevkalâde olarak kabul etmek lazım gelir.

Şüphesizki terbiyenin hedefi ve kısmen vasıtası eyiyi fenadan tefrik ianesile olacaktır. Ancak çocuklarımızı vaktinden evvel bu tefrik karşısına koymamak lâzımdır. Tefrik melekesi çocuk istidadının fevkindedir. Cevap vermekte müşkülât çektikleri için annelerin, akrabaların, ahabpların çocuklarımıza tevcih ettiği bazı manasız suallerde, meselâ « ananımı daha çok seversin babanımı? » gibi suallerde çocuk hangisine cevap verse bir kabahat işleyeceğini hisseder. Ana ve baba çocuk önündeki kavgaları ise zavallı küçüğün kendisini himayesiz ve kimsesiz daymasına sebep olur. Çocukların içine bu hüznün, tıbbı için için toprağa sızan gizli bir pınar gibi sızar. Pek az insanlar; çocukların nimşuuri şekilde ne kadar derin bir hüznün kabiliyeti olduğunu müdriktirler.

Çocuk mantığının tekâmülünden evvel sevmek ile sevilmenin ayrı ayrı şeyler olduğunu fark ve temyiz edemez demiştik. Çocuğun mantığı « beni sevmezlerse ben de niçin onları seveyim » şeklinde başlar.

Beşeriyetin ta ilk gününden beri her suça bir ceza bulmağa çalışılmıştır. Fakat ceza çocuk ruhu için bir zehirdir. Tabii ve normal büyümüş bir çocuğun zihni bir dürlü cezanın doğru veya

lâzım olmak şöyle dursun ne için mevcut olduğunu bile pek kolay kolay anlamaz. Çocuk için ceza daha kuvvetli olan birisinin hakkıdır. En yeni ceza nazariyeleri esasen ilgaya doğru, terbiye ve islahaya doğru gitmiyormu? Çocuk için ceza muayyen bir vakit için muayyen bir hareketi yapmak veya yapmamaktan ibarettir. Çocuğu aslâ islah etmez; bezdirir. ürkütür ve belki de olsa olsa yıldırır. İntikam hissi üzerine müesses olan eski ceza telekkilerinin henüz tesiri altında kalan ebeveyn ceza korkusile çocuklarında intikam ve serkeşlik hissini uyandırmaktan başka bir netice elde etmezler. İctimaî vahdet ve teavün hislerimizi tarsın etmek ister, birbirimizi ve yakinemizi sevmeye kendimizi ve etrafımızı alıştırmaya çalışırken yeni ve müstakbel hayatın bu taze ve körpe mümessillerinin içine bu inhilâl ve tefrik tohumunu atmak doğru olurmu? Cezadan alınacak netice çocuğun cesaretsizliği veya kabahat hissini onda uyanmasıdır.

Her halde mücazat çocukta kabahat hissini mühim surette yükseltir. Bu hususta büyüklerle çocuklar arasında zanedildiğinden daha az bir fark vardır. Hepimiz bilirizki bir mücrim ancak yakalanıp ta tecziye edileceği tahakkuk ettikten sonra kabahat ve nedamet hisleri duymaya başlar. Yakayı ele vermeden evvel suçlunun en bariz ve kuvvetli hissi yakalanmak korkusundan ibarettir. Adli ve inzibatî kuvvetler filimemnu mürtekinin yakasına yapıştığı zaman onda artık bu derin korkudan eser yoktur. Bundan sonra tecziyenin muhakkak olması veya bilfiil olmasıdırki mücrimde kabahat hissini uyandırır. Ceza ancak kabahat hissini mevcudiyeti taktirinde haklı olabileceği için çocuğa tatbik doğru olamaz. Çocuğun büyükler arasında oturup büyümesine ruhunda bir hercümerç tevlit edecek bir saiktir. Çocuk büyükler arasında kaldıkça sevmek, nefret etmek, intikam v. s. gibi türlü türlü hislerin zebunu kalır. İşte büyükler arasındaki çocuklardırki, Reik ve Eichorn gibi ruhiyatçıların cezalandırılmak ihtiyacı deye tavgiz ettikleri bir hisle daima cezalandırılacak hareketler yaparlar. J.J. Rousseau, itirafatında bize küçük yaştaki çocukların bazen dövölmekten bile hoşlandıklarını ve bu tecziye tarzının ilk cinsi duygularla münasebettar olduklarını anlatıyor. Çocuk, muhitinden gelen her harekete karşı bir aksölamel yapar. Bu noktayı gözden ırak tutmamalıdır. En haşarı ve bozulmuş çocukların bile ceza tatbikatından vaz geçmiş mürebbiler elinde islah edilebilmiş olması muhabbetin tabiat ve tiynet üzerindeki kat'i tesirini pek bariz bir şekilde gösterir. Cezalandırılmıyan çocuğa tabiidirki sırf uslu olduğu için mükâfat verilmemesi lazımdır. Filvaki bu şartın tahakkuku pek zordur. Bu telakki bilhassa eyi terbiye görmüş yani annenin veva babanın istiptadı altında kırılmış olanlar için varit-

tir. Bu nevi çocuklarda esasen cezanın derin bir manası kalmaz. Bunlar her suç işledikleri zaman artık iyice tanıdıkları şu veya bu cezanın hangisile cezalandırılacaklarını tahmin ile meşgul olmaya başlarlar. Bu ise tabii cezadan beklenen islâhî tesirin büsbütün suya düşmesini intaç eder. Hegel e göre ceza, insanların ekseriyeti fili - memnuun fenalığını izale eden kuvvettir. Çocukta böyle düşünür. Maalesef ceza kanunlarının heman hepsinde bu telakki az çok mevcuttur.

Çocukları mantıkla terbiye etmek hakkında Lock un tavsiyesi de doğru değildir. Zira mantık bütün kabiliyetlerin muhassalasıdır. Çocukta diğer kabiliyetleri inkişaf ettirebilmek için bu muhassaladan nasıl istifade edilebilir? Filvaki hakikî bir mürebbi mantıkî bir insan yetiştirir. Ancak bu bir hedeftir. Vasıta olarak kullanılamaz. Zaten çocuklar mantıkî tavsiyelere itaat edecek olsalardı onların terbiyelerine ihtiyaç kalmıyacaktı. İyiyi fenadan tefrik melekesi çocuğun beceremeyeceği bir iştir. Edmon Gouloiye göre vicdan da budur. Esasen böyle bir terbiye tarzını tecrübeye kalkanlar, mantıkî ve akli bütün kaidelere rağmen az zaman sonra ya tehditlere veya iltifatlara ve yahutta dürlü dürlü vaitlerden istaneye ve nihayet çocuklar karşısında aciz kalmaya mahkûmdurlar. Halbuki bütün bu hareketler çocuğu helecandandırmaktan yormaktan ve ürkütmekten başka bir faide temin etmezler.

Çocuk ya cezadan kurtulmak veya mükâfat koparmak için müdahanece, yalancı, olur. Bugünkü şekle evlerimizde verilen terbiye tazyikten başka bir şey değildir. Hepimiz biliriz ki bu tazyikten kurtulur kurtulmaz çocuk haşeri olur. Kızlarda büyümüş bir çocukla şehirlerde büyümüş iki çocuğu bir odaya kaparsak köylü veya köyde büyümüş çocuğun daha etrafa bir göz atmadan evvel şehirli ve bütün muhitinin tazyiki altında büyümüş olan çocuğun ortalığı altüst ettiğini görürüz.

Vaktinden evvel çocuklara ahlak nasihatları vermek muvafık değildir. Bir çocuğa mahdud manasile terbiye vermek için evvelâ serbes olarak seciyesinin istikameti gözükmüş olmalıdır. Zira aksi halde Nihayet bu nasihatlar da cebri bir inkisaf yolunda yapılmış bir nevi istipdattan başka bir şey olamaz. Mütehassıs bir hekim nasıl derhal hastaya ilâç vermez ve onnn naturasını bir müddet anlamağa çalışırsa çocuk büyüyenlerde çocuklarının seciyesinin ana hatlarını seçmeden evvel ona sunî bir istikamet vermemelidirler. Çocukların tek başına büyümeleri mümkün olmadığı için onları büyüklerin muhitinden ayırıp kendi yaşındakilerin ortasına koymak lâzımdır. Esasen yeni terbiye de çocuklara serbes bir şekilde kendi aralarında büyüme imkânını veriyor. Pestalozzi, Fröbel, Montessori, Kerschensteiner v.s. de nihayet, bir yalnızlık insanı olduğu için, alınacak yolu vaktile vazihen gösterememesine rağmen bu istikameti ve bilhassa bu istikamete teveccüh ihtiyacını ifade etmiş olan Reousseau dan uzaklaşmışlardır. Ebeveynin çocuklarının

zihhi kabiliyetleri ve kifayetleri noktasından ağır olan her hareketten çekinmelidirler.

Çocuklarımızı beslemek ve yaşatmak nasıl borcumuz ise onların terbiyelerine itina etmekte okadar borcumuzdur. Bu terbiyeyi Mektep ve muhit müştereken verecektir. Anne babaların ilk günlerinde çocuklarının terbiyelerine gösterecekleri ihtimam kendileri için fedakârlık isteyen bir fiildir. Ancak bu ihtimam çocuğun serbes inkişafını mümkün mertebe suni yollardan gitmiyerek ve çocuğu ceza ile değil mutedil ve akli başında bir muhabbetle terbiye etmek olacaktır.

İçtimai muavenet teşkilâtı ve gerekse bu teşkilâtı idare edecek insanları bulmak kadar mühim bir mesele daha vardır. Oda Her insanı ve ahlâkî faaliyet ve hareket gibi içtimai müteakıl yardım için bu hareketi benimsemiş, etrafındakileri seven, onlarla kendini merbut hisseden insanların yetişmesidir. Bu insanların ise doğdukları anlardan itibaren içtimai bir uzuv olarak yetişebilmesi lâzımdır. Bu da ancak terbiye ile olur. Doğru bir terbiye ile ... Bunun içindir ki içtimai teavün bahsinde çocuk terbiyesi hakkında bir musahabeyi müstakbel Türkiye gençlik Hilâlahmerinin pek yakında vücut bulması temennisi uğrunda bir niyaz olarak karilere takdim ediyoruz.

Bedri Tahir

Hilâliahmer Haberleri

Cemiyetimizin çok yerinde bir hizmeti

Erenköy sanatoryomu

İstanbul verem mücadele cemiyetinin mütevassıt halk tabakasına hizmet kastile hayırkârâne bir teşebbüsü ve keyfiyetin geçen seneki merkezi umumi kongresine arz ve tasvibi üzerine İstanbulda iç Erenköyünde bulunan Muhittin paşa köşkü intihap ve merkezi umumi tarafından verilen otuz beş bin lira ile mübayaa ve tefriş edilerek 3 haziran 1932 tarihinde bir çok züvvar ve meduvvini muhtereme huzurile resmi küşadı icra ve reis Ali paşa tarafından atideki nutku iftitahi ve müteakiben Besim Ömer paşa tarafından bir nutku teşekkürü irat edilerek meduvvin izazü ikram edilmiştir.

Bu sanatoryom etrafı duvarla muhat elli üç dönüm bir saha derununda 20 odalı pek dilneşin büyük bir hoşk ile 6 odalı diğer küçük bir köşkü ve bir odalı daha küçük bir diğerini de muhtevi bulunduğu gibi üç bin liraya mübayaa edilen en yeni sistemde bir rontken cihazı, bir mükemmel laboratuvarı kalörifer, etüv dairesini ve kraşuar tākımhanesini ve tetimmatı saireyi muhtevi bulunduğu gibi bahçesinde dört yüz adet çam ve birçok müsmir ve gayri müsmir eşcarı ve dört köşesinde mükemmel birer bağı ve müstemilatı saire ile Kayış dağı suyunu havidir.

Bahçe medhalinden nihayete kadar temadi eden çamlarla muhat güzel bir yolun solunda ve çamlar içinde hastaların gündüzün şezlonglarda uzanıp çam havasile tenessüm ettiği (Lige Halle) denilen mahalli mahsus pek ruhnüvazdır.

Bundanbaşka büyük köşkün iki zaviyesi üzerinde hastaların şezlonglarda güneş banyosu yapmaları için tentelerle mahfuz iki terrası daha vardır.

Erkeklere mahsus olan büyük köşk 23 yataklı ve kadınlara mahsus olan küçük köşk 12 ki minhayselmecmu 35 yataklıdır.

Bu şifahane vüsat ve vaziyeti ve idaresi için intihap edilen heyeti itibarile cidden şayanı takdir olduğu gibi havasındaki itidal ve letafete

inzimam eden ihtimam sayesinde müracaat edenler bir hafta içinde birer ikişer kilo kazanmakta ve bu tesirin devamı yüzünden müracaatlar çoğalmaktadır ki memleketin ortası denilebilecek bir sahede böyle bir müessesenin küşadı halkımızı bir taraftan verem mücadelesi heyetine diğer taraftan mücerret müzaheretî mahsusasile şu emri hayri ikmal eden kadirdan hamisi muhterem reisimize cidden medyunu şükran etmiş ve bu suretle kıymetli eserlerine nevin bir lâhika ilâve edilmiştir.

Bu münasebetle Veremle mücadele cemiyetimizin muntazaman çıkarmakta olduğu Yaşamak yolu mecmuasını bütün okuyucularımıza tavsiye eder ve aynı zamanda da mezkûr cemiyete aza kaydolundukları takdirde de pek büyük insani bir iş yapmış olacaklarını da arz ederiz.

Erenköy sanatoryomu resmi küşadında Reis Hîlî Paşanın nufku

Muhterem Hanımefendiler, Paşa efendiler, Beyefendiler,

Lutfü teşrifleriyle bizi sevindiren yüksek heyetinizi fartı minnetü şükran ile selamlarken mukaddeme nevinden bir iki sözle tahdisi nimet etmek isterim :

Malûmu seniyyeleridir ki medeniyet, ulûm ve maarif, fûnunun ve mezahibin yekdigere tesirinden doğan efkârü adâtın yekûnu olması itibarile beşeriyetin meşimeî idrakinden doğan asârü abidât arasında bazı hayır müesseseleri vardır ki bunlarda mütevaliyen hayrû hasenât doğurur.

Meselâ 1863 senesinde Solferino harbi hatırasını yazan İsviçreli Hanri Dönan, meydanı harpteki mecruhini siyanetin bir vecibei medeniye olduğunu kitabında dermeyanı üzerine İsviçre baş kumandanı Jeneral Döfor Mösyö Mönye ve diğer erbabı kemalin iştirakile teşekkül eden bir yüce komisyon o tarihteki on altı Avrupa devletlerinden birer aza davetle teşkil ettikleri Salibiahmer cemiyeti doğmuş ve her devletçe teşkilâtı kabul ve tatbik edilmiş olduğu gibi doksan üç senesinde de Mektebi Tıbbiyede Hilâlahmerimiz teşkil olunmuş ve İsviçre sancağındaki Salibiahmerin mücerret İsviçreye hürmeten kabul edilmesi üzerine bizcede tatbiki ileri sürülmüş isede merhum Kırımı Aziz beyin mücadelei kalemiyesi ile şanlı hilâlimiz kabul ettirilmiş idi.

Hatta ilk tatbik edildiği doksan üç harbinde Rusya Başkumandanı Gran dük Nikola hilâlimıza müsameha edemiyeceğini bildirmesi üze-

rine bizce de aynen mukabele edileceği bildirilince mütekabilen riayete mecbur olmuştur.

İşte bu Hilâliahmerdir ki harp gününde ordunun ve sulh deminde açın, yoksulun, öksüzün, afetzedenin, zahir ve medetkârı olduğu gibi cemiyeti hayriyemizin reisi evveli bulunan Sıhhiye Vekili Muhtereminin ulüvvi himmetile de bu müessese vücut bulmuş yani verdiği 35 bin lira ile mübayaa ve ikmal edilmiştir.

Binaenaleyh şu kutsî maksadın medarı istinadı olan o vekili hayır mitadın tebcili namını cümlei tahdisiyye ittihaz eder ve müessesemize teberrüatı maddiye de bulunan erbabı hayrî mürüvvete de payansız minnetlerimi arzederim.

Ankara merkezimizin sünnet düğünü

Ankara Merkezimiz geçen eylülün 8 inci perşembe akşamı Ankarada bir düğün tertip ederek 160 çocuğu sünnet ettirmiştir.

Bu düğün için İstanbuldan Monolog Ali Bey ve Hokkabaz Portakaloğlu getirtildiği gibi ayrıca bir askerî bando ve Hafız Bürhan Beyin saz takımı, bar artistleri, cazbant sabaha kadar düğünü neşelendirmişlerdir.

Bu teşebbüste büyük bir muvaffakiyet elde eden ve bu vesile ile Hilâliahmeri hatırlatan Ankara Merkezimizin faal heyeti idaresini tebrik ederiz.

Heyeti idareimizin yapıkları

17/9/932 günü Tarsusta zuhur eden yangında evleri ve eşyaları kâmilten yanarak muhtacı muavenet bir hale gelen harıkzedelere Hilâliahmer tarafından ihtiyaç derecelerine göre tevzi edilmek üzere 1000 lira gönderilmiştir.

Elaziz merkezi tarafından Pertek kazası dahilinde 104 muhtelif hastanın tedavileri icra edilmiş ve bu hususta icap eden masrafın yapılması için Elaziz Hilâliahmer merkezine mezuniyet verilmiştir.

Ağustos ayı zarfındır Dadya'da vukua gelen zelzeleye Hilâliahmer 80 çadır ve 1000 lira nakit tevzii suretile ilk imdat vazifesini yapmıştır.

Erzurumda palandöken dağları civarında yağan şiddetli yağmurların husule getirdiği seylaptan mutazarrır olan köylülerimize Cemiyetimiz 3000 lira miktarında muavenette bulunmuştur.

..

Kanser enstitüsüne bu sene de 1000 liralık bir yardım yapılmıştır.

..

Yunanistanda son günlerde çok tahribat yapan büyük zelzeleden müteessir olan Cemiyetimiz Yunan salibiahmerine 5000 lira göndermiştir.

Yeremle Mücadele..

Türk Hilâliahmer Cemiyeti, verem ve kanser gibi müthiş âfetlerle mücadele eden cemiyetleri Heyeti Umumiyesinin kararile himayesi altına aldığını evvelce yazmıştık. İşte bunun neticesi olarak tesisine muvaffak olduğumuz Erenköy Sanatoryomunun resimlerini neşrediyoruz. Sanatoryomumuz açılalı pek kısa bir müddet olduğu halde her tarafı dolmuştur. Kanser mücadelesine gelince: Hilâliahmer haberleri sırasında görüleceği veçhile bu sene de mücadele için cemiyetimiz 1000 liralık bir teberruda bulunmuştur. Kanserle müteveggıl bulunan mütahassıs Profesör Hamdi beyin bu husustaki tettebbuatı bütün mümasıl Avrupa kanserle mücadele heyetlerine gönderilmekte ve orada mütehassısımızın tettebbuatı büyük bir ehemmiyetle tetkik ve takip edilmektedir.

Bir Teberru

Çeşme eşrafından Hacı Vâfir bey cemiyetimize son defa malik olduğu araziden bir kısmını teberru etmekle Türklüğe yakışan bir âli-cenaplığın mücessem timsali olmuştur. Bu sayımızda yazdığımız gibi daima Hilâliahmerden muavenet bekliyenlerin ihtiyaçlarını ancak bu kabil teberrular sayesinde karşılamak mümkündür. Şefkat hislerini, Hilâliahmer ve emsali hayır cemiyetlerine teberruda bulunarak tatmine çalışan vatandaşlarımızın adedi çoğalsa, cemiyetimizin varidat kaynağı da zenginleşir, imdât ve muavenet teşkilâtımız da bugünkünden daha fazla yardımlarda bulunmak imkânını çoğaltır. Muhterem Hacı Vâfir beye Cemiyetimizin teşekkürlerini beyan ederken bu hususta kıymetli hizmetleri sepkat eden Çeşme Hilâliahmer şubesi Reisi Eczacı Hicri beye ve heyeti idareyi teşkil eden azayı kirama da ayrıca şükranlarımızı tekrarlamayı bir vecibe biliriz. Bu münasebetle Muhterem Hacı Vâfir ve Eczacı Hicri beylerin resimlerini dercediyoruz.

TÜRKİYE
HİLÂLİAHMER MECMUASI
ANKARA

PARTIE FRANÇAISE

Nouvelles du Croissant Rouge

Le Croissant - Rouge est venu à l'aide de la population du district de Daday par la distribution d'une somme de 1000 Ltqs. et de 80 tentes au chefs des familles dont les maisons ont été détruites par suite d'un tremblement de terre.

..

Le Croissant - Rouge a aidé à la famille d'Ali Kara Oglou Mehmet, domiciliée dans le district de Saraykeuy dont la femme, étant déjà mère des trois enfants, vient d'en mettre au monde trois autres, nés d'un même accouchement.

..

Le Comité Central a envoyé au district de Tarsus 1000 Lq. pour être distribuées aux sinistrés de l'incendie survenu dans cette localité le 17 Septembre dernier.

..

Le Comité local d'El-Aziz du Croissant-Rouge a été autorisé par le Comité Central à payer les frais du Traitement des 104 malades parmi les habitants du district de Pertek.

..

Le Croissant - Rouge a aidé par la distribution de 3000 Ltqs. aux victimes de l'inondation survenue par suite des pluies torren-
tielles dans les districts montagneux de Palan - Doyen d'Erzerum.

..

Au mois de juin 1932 un incendie survenu dans un village de Kutahya ayant détruit les habitations pendant que les habitants se trouvaient occupés il a été distribué aux personnes les plus nécessiteuses 30 lits, 54 pièces de linges et une somme de 200 Ltq.

..

Le Comité Central vient de décider de proposer au prochain Congrès, l'attribution du titre de membre honoraire à Mrs. Ismail Azmi et Osman Nouri. respectivement Présidents des Comités locaux d'Ouchak et de Tchataldja pour les services précieux qu'ils ont rendus au Croissant-Rouge.

..

Le Comité Central vient de décider de payer les frais de l'installation du Chauffage central du Sanatorium d'Erenkeuy, dépendant de l'Association antituberculeuse de Stamboul.

..

Le Comité Central du Croissant-Rouge a ordonné au comité local d'Erzerum de secourir par une somme de 200 Ltqs. aux sinistrés les plus éprouvés de la dernière inondation.

..

Le Croissant-Rouge a aidé cette année-ci avec une somme de 1000 Ltqs. l'Institut du Cancer.

..

Le Croissant - Rouge vient d'envoyer à la Croix-Rouge hellénique la somme de 5000 Ltqs. pour secourir les sinistrés du dernier tremblement de terre.

..

La lutte contre la tuberculose.

Nous avons déjà fait part dans ces colonnes que le Croissant-Rouge par une décision de l'Assemblée générale avait pris sous sa protection les associations ayant le but de lutter contre les fléaux tels que cancer et tuberculose. Dans ce numéro nous publions les photographies du Sanatorium d'Erenkeuy dont l'institution est le résultat heureux de cette décision. Malgré le court temps écoulé depuis son inauguration toutes les places de l'établissement se trouvent en ce moment occupées.

En ce qui concerne la lutte contre le cancer; comme il est fait mention dans notre colonne des nouvelles du Croissant-Rouge,

notre société vient de faire une donation de 1000 Lq. pour la lutte contre ce fléau.

des études élaborées sur le cancer par le professeur spécialiste Hamdi Bey sont régulièrement communiquées aux associations similaires de cancer de l'Europe et y éveillent un grand intérêt.

..

Ayant été averti par le gouverneur de Konya qu'au mois de juillet 1931 par suite d'un incendie survenu dans le village de Kourudja - Ova du district de Beychehiri 150 maisons ont été détruites avec tout le bétail, le Croissant - Rouge a envoyé 40 tentes et une somme de 520 Lq. au comité local du Croissant - Rouge de Beychehiri en vue d'être distribuées aux sinistrés.

..

Le Comité Central du Croissant-Rouge vient d'approuver les budgets des années 1932 et 33 des Comités locaux du Croissant-Rouge des districts ci-après :

Silivri, Darendé, Şiran, Kelkit, Tchörü, Muğla, Hozat, Bolvadin, Cihanbeyli, Palu, Daday, Muradiye, Cürün, Divriki, Erzincan, Sivrihisar, Gümüşhane, Refahiye, Havza, Artvin, Beyşehir, Çemişgezek, Erganimaden, Germik, Osmaniye, Söke, Bakırköy, Kuruçay, Yıldızlı, Bayburt, Şarköy, Seydişehir, Erbaa.

..

Le Comité Central du Croissant - Rouge vient d'approuver les élections des Comités locaux et des Conseils d'administration du Croissant - Rouge des districts ci - après :

Yıldızlı, Horsunlu, söke, Kuruçay, Kemah, Bozdoğan, Şarköy, Mürefte, Seydişehir, Bayburt, Silyan, Nuseybin, Nazilli, Kuşadası, Bozkır, Çerkesköy.

—••—

Chapitre I. Secours et Assistance

Secours aux inondée d'Adana :

A la suite des inondations qui se sont produites à Adana à la date du 13 Déc. 1930, un secours en espèce de Ltqs 8.000 y a été envoyé par le Siège Central; ce montant, auquel il y a lieu d'ajouter Ltqs. H 170, prélevées sur les disponibilités du Siège local, a été réparti entre les sinistrés de la façon suivante :

Ltqs : 2.919, aux personnes dont les habitations ont été emportées par les eaux; Ltqs. 6.230, affectées à l'achat de blé (Kgrs. 47.337), de farine (Kgrs. 36.200 et de pain (Kgrs 17.806), le tout distribué à 2.248 sinistrés.

En outre, une somme de Ltqs. 1.486 a été déboursée pour l'habillement de 229 élèves orphelins des écoles d'Adana; de même, il a été fait don au « Foyer des Elèves » de la localité, de 12 couvertures d'une valeur de Ltqs. 39, d'effets d'habillement d'une valeur de Ltqs. 1.288.

Secours aux inondés d'Ankara et des régions voisines :

A la suite des inondations, provoquées par de fortes pluies, qui se sont produits à Ankara et dans certaines circonscription avoisinantes, une somme de Ltqs. 1.000 a été mise à la dispositions de notre Siège d'Ankara qui en a affecté Ltqs. 139 à 10 sinistrés de Kayache et Ltqs. 598, à 119 inondés, établis dans quatre villages relevant du Chef-lieu et de Kutchuk Yozgad.

Secours aux inondés d'Amassia :

Sur la demande de secours formulée dans une dépêche du Vilayet d'Amassia, adressée au Ministère de l'Intérieur et référée par ce Département à notre Siège Central, un premier secours de Ltqs. 1.000 a été envoyé au dit Vilayet pour être distribués aux plus nécessiteux par les soins d'une commission placée sous la présidence du Vali et composée des membres du Croissant Rouge, de la Chambre de Commerce et de la Municipalité locales. Y a également été envoyée une seconde tranche de Ltqs. 2.000, en vue de pourvoir à l'entretien, à l'habillement et aux autres besoins des sinistrés indigents.

Secours aux inondés de Bourdour :

A la réception des communications simultanées du Vilayet de Bourdour et de la Présidence de la section locale du Croissant Rouge, les ravages occasionnés par la crue du la de Kestel, survenue en mai 1931, dont les eaux ont envahi les terres ensemencées dans 18 villages et provoqué des inondations dans la commune de Bandjak, deux des employés, dont un médecin, de notre Dépôt d'Eski-Chehir ont été dépêché sur les lieux, avec des effets pour 1. personnes, 300 couvertures et du matériel sanitaire nécessaire.

Indépendamment de ces secours, une somme de Ltqs. 2.00 a été mise à la disposition de notre Siège local qui en a effectué la distribution à 2.281 inondés indigents, représentés par 584 maisons réparties dans 21 villages. Les effets envoyés ont également été distribués aux éprouvés auxquels nos délégués ont prodigué les soins sanitaires appropriés.

Secours aux inondés d'Andrinople :

Sur le rapport de l'Inspecteur qui avait été envoyé à Andrinople, à l'effet detablir le nombre des personnes dont les habitations et les cultures ont été endommagées par les inondations qui s'y sont produites en Mars 1931, un secours en espèces de Ltqs. 2,820 fut affecté à cette oeuvre. De ce montant, Ltqs. 1.570 ont été versées, à raison de 10 Ltqs. à 157 familles dont les récoltes ont subi des dégâts; le restant, soit Ltqs. 1.250, a été réparti; proportionnellement aux dommages qu'ont subi leurs habitations, entre 48 chefs de famille.

Secours aux inondés de Brousse :

En sus des secours urgents que notre Siège de Brousse avait prodiguées sous forme de distribution de pain et d'aménagement de locaux, aux personnes gravement éprouvées par des pluies torrentielles qui se sont abattues sur le village de Baba-Sultan (dépendance de Brousse), une somme de Ltqs. 1.000 a été mise à la disposition de notre Siège du Chef-lieu, pour couvrir les frais de réparation des habitations des cultivateurs, restés sans abri.

Secours aux personnes éprouvées par l'éboulement de Sparta :

Le Siège Central, saisi d'une demande de secours de la municipalité de Sparta, l'informant que la ville manque d'eau, par suite de l'éboulement, survenu en Mai 1931, d'un grand secteur de la montagne où se trouvent les sources d'eau alimentant la ville et que le petit cours d'eau qui la traverse étant enseveli sous les éboulis, l'éclosion des maladies contagieuses est à redouter, s'est empressé de mettre à la disposition de la municipalité locale un montant de Ltqs. 1.500, destiné à couvrir les frais de réparation des conduites d'eau.

Secours aux personnes éprouvées par la crue de Djeihan :

Informé par les communications respectives du Vilayet de Djébéli Béréket et de la Section régionale du Croissant Rouge à Djeihan, que la crue du fleuve de ce nom, déterminée par de fortes pluies tombées vers le milieu du mois d'Avril, avait particulièrement éprouvé 48 villages de cette circonscription, y a envoyé, avec un secours en espèces de Ltqs. 1.000, une centaine de tentes, 200 matelas et du linge pour 2.000 personnes. La commission spécialement formée à cet effet et dont ont fait partie les membres du Croissant Rouge de la localité, a procédé à la distribution à 36 sinistrés répartis dans 9 villages, d'une somme de Ltqs. 350 et d'une grande quantité de matelas et d'effets en linge; la partie, restée sans objet, de ces derniers articles a été envoyée à notre Siège d'Adana, pour y être répartie entre les nécessiteux.

Secours aux personnes éprouvées par la crue du cours d'eau dénommé Djellatoglo (Smyrne) :

Par suite de la crue, survenue en Avril 1931, de ce cours d'eau, des champs cultivés dans dix villages de Tiré et de Torbali étaient restés ensevelis sous les eaux, notre Société y a envoyé un secours en espèces de Ltqs. 2.000 qui ont été distribuées par les soins d'une commission, instituée à cet effet sur les lieux.

Aide pécuniaire à l'Hôpital de Ville de Smyrne :

Le Siège Central a mis à la disposition du Médecin en chef de l'Hôpital de Ville à Smyrne, Président du Siège provincial du Croissant Rouge et Directeur de la Santé, une somme de Ltqs. 2.500 pour servir aux réparations à effectuer dans le sus-dit établissement, endommagé lors des inondations survenues en cette ville.

Secours aux inondés de Sokia :

Des secours en nature (matelas et du linge) d'une valeur de Ltqs. 1.113 ont été expédiés à la Section régionale du Croissant Rouge à Sokia, qui les a distribués à 623 personnes réparties dans 159 maisons, qui ont été éprouvées par les inondations survenues dans ladite en Avril 1931.

Secours aux inondés de Smyrne :

Informé par des dépêches reçues du Vilayet de Smyrne et de la Présidence de notre Siège provincial de la localité, que de grandes inondations s'y sont produites dans les journées des 25 et 26 Oct. 1930, notre Société s'est empressée de faire parvenir au Croissant Rouge de cette ville, en limitant à aviser immédiatement au nécessaire, une expédition télégraphique de Ltqs. 20.000.

A la suite des renseignements complémentaires reçus sur les événements et pour répondre à la proposition du Vilayet d'envoyer sur les lieux des personnes compétentes en matière d'organisations de secours, le Président de notre Société et l'Inspecteur Général se sont rendus à Smyrne.

D'autre part, afin de parer aux premiers besoins des personnes restées sans abri, un millier de lits et de couvertures ainsi que des effets d'habillement en quantité suffisante ont été dirigés de notre Dépôt d'Eski-Chéhir sur Smyrne où ils parvinrent le lendemain de l'arrivée de la Délégation dans cette ville.

Aussitôt après, celle-ci s'est rendue, accompagnée des fonctionnaires civils du Vilayet et du personnel dirigeant du Croissant Rouge, sur les lieux du sinistre qui englobent Smyrne, Bournova, Cordélio, Seydikeuy et a procédé à l'inspection des réfugiés concentrés en troupe et des emplacements où ceux-ci ont été hospitalisés.

Il a été établi qu'à l'exception d'un petit nombre qui avaient trouvé refuge chez des amis ou des voisins, la plupart des sinistrés avaient été logés par les soins du Croissant Rouge dans les écoles, mosquées, casernes ainsi que dans les locaux du « Foyer Turc », du « Parti du Peuple » et que leur entretien et leur habillement ont été assurés avec le secours de 20.000 Ltqs. primitivement envoyé par la Société.

Bien que les mesures réclamées par les circonstances aient déjà été prises par la Direction de la Santé du Vilayet, il a été jugé opportun, afin de parer à toute éventualité, d'affecter trois médecins au service sanitaire des sinistrés.

Un secours de Ltqs. 25 par famille a été distribué aux locataires des maisons et aux propriétaires des baraques endommagées, et, sur les conclusions de la commission chargée d'estimer les dégâts, il fut décidé d'accorder Ltqs 80 par maison endommagée partiellement, et Ltqs. 150 par famille, pour les habitations radicalement détruites.

Cette classification dans la quelle entrent les secours en espèces à servir, à raison de Ltqs. 25 à chacune des 460 familles installées dans les garnisons de Bournova, Smyrne, Karchi-Yaka et Kemer-Mahallé, a permis d'arrêter à Ltqs. 50.000 total du montant à affecter aux sinistrés, somme qui a été aussitôt mise à la disposition du Croissant Rouge de Smyrne.

La Délégation, après avoir remis pour exécution à la Commission ad hoc présidée par le Vali et Composée des présidents du Croissant Rouge, de la Municipalité, des directeurs de la Santé et de la Banque d'Affaires le règlement qu'elle avait préparé relativement aux modalités de l'administration des secours, est rentrée à Ankara le 8 Nov. 1930.

En somme, notre Siège Central a affecté Ltqs. 87.000 en espèces et Ltqs. 7.020 en nature au soulagement des sinistrés de Smyrne; de son côté, la Commission dont nous avons parlé plus haut, a assuré, moyennement Ltqs 49.000, la construction de 154 habitations et affecté aux divers besoins des sinistrés le reliquat des sommes, restées disponibles après ces travaux.

Secours aux habitants d'Erzindjan, éprouvés par le séisme :

Des fonds de secours s'élevant à Ltqs. 5.000 ont été envoyés par le Siège Central à Erzindjan, à l'intention des personnes éprouvées par le tremblement de terre qui a dévasté cette contrée en Déc. 1930.

De ce montant, Ltqs. 1.000 ont été affectées à la réparation de l'hôpital de ville; Ltqs. 2.772 $\frac{1}{2}$ distribuées aux 157 propriétaires indigents dont les maisons, situées dans 28 quartiers d'Erzindjan, avaient subi des dégâts; Ltqs. 1.126 $\frac{1}{2}$, réparties par les soins de notre Siège local, entre les sinistrés d'Erzindjan, Kemah, Réfahiyé et Essess.

Secours aux personnes éprouvées par le séisme d'Ilgihin :

Conjointement avec un secours en espèces de Ltqs. 1500 du Siège Central en faveur des sinistrés du tremblement de terre qui a éprouvé en Janvier 1931 les zones de Tchavouchdji d'Arghit Hani, et d'Ilgihin une cinquantaine de tentes y ont été envoyées de notre Dépôt d'Eski-Chéhir. Du susdit montant, Ltqs. 1.455 ont été réparties sur 78 propriétaires de maison au village de Tchavouchdji, particulièrement atteint, et Ltqs. 45 déboursées pour l'achat de clous qui furent distribués aux propriétaires ci-haut mentionnés,

Secours aux personnes éprouvées par le séisme à Ak-Chéhir :

Des fonds de secours se chiffrant à Ltqs. 750 ainsi qu'une cinquantaine de tentes, ces dernières fournies par notre Dépôt d'Eski-Chéhir, ont été expédiés à Ak-Chéhir pour être distribués entre 317 propriétaires de maison, répartis dans les villages de Kounari, Menlik, Doursounlou et Koundourlou.

Secours aux blessés d'Aghridag :

Conformément aux dispositions qui avaient été acceptées et approuvées par l'Assemblée Générale de 1931, la totalité du crédit de Ltqs. 100.000 affecté aux blessés des événements d'Aghridag, a été envoyée à sa destination; en outre, deux camions - automobiles d'ambulance, deux grandes tantes, huit brancards, été y ont également été expédiés.

Aide à l'œuvre de la lutte antipaludéenne à Diarbékir :

En exécution des dispositions ad hoc de son Statut Organique, prévoyant en temps de paix la lutte contre les maladies contagieuses et épidémiques, notre Siège Central a, sur la proposition d'Ibrahim Tali Bey, Inspecteur-Général de la 1ère Zone, mis à la disposition de ce haut fonctionnaire un montant de Ltqs. 2.000, en faveur de l'œuvre de lutte contre le paludisme à Diarbékir.

Secours aux besogneux de Polatli :

Il a été procédé, par les soins de notre représentant local et pendant la péri-

ode allant du 10 Août 1930 au 12 Sep^{bre} de la même année, à la distribution de 33.390 Kgrs de blé d'une valeur de Ltqs. 2.588, à 622 cultivateurs, répartis dans 17 villages de Polatlı, dont les récoltes avaient été compromises par la sécheresse ayant sévi durant l'été 1930.

Secours aux besogneux d'Ereghli :

Un secours de Ltqs. 2.666, converties en nature sous forme d'achat de 43.380 Kgrs de blé, a été distribué à 482 personnes, - réparties dans 18 villages des communes de Tchax-Han - et d'Ayrandji, relevant d'Ereghli (Konia), - reconnues être particulièrement gênées pour assurer leur subsistance.

Secours aux besogneux de Kérassounde :

Informé par les communications du Ministère de l'Intérieur, du Vilayet de Kérassounde et du Siège local du Croissant Rouge, qu'un grand nombre de villageois de cette région étant en butte à de graves difficultés pour pourvoir à leur propre subsistance, notre Siège Central a fait procéder à l'achat, sur les marchés d'Istanbul, d'Ada-Pazar et de Kourou-Tchéhil, de stocks de maïs, d'une valeur de Ltqs. 28.533, qui furent distribués comme suit :

Kgrs 113.690, à 11.365 nécessiteux répartis dans 95 villages et bourgades de Tirébolou; Kgrs. 141.060, à 14.106, nécessiteux répartis dans 51 villages et bourgades de Kérassounde; Kgrs. 147.610, à 14.761 nécessiteux des communes de Boulandjik, Piriiaziz, Kechap, Kgrs. 127.860 à 12.761 nécessiteux de 63 villages relevant de Gheurélé.

Assistance aux enfants sous-alimentés :

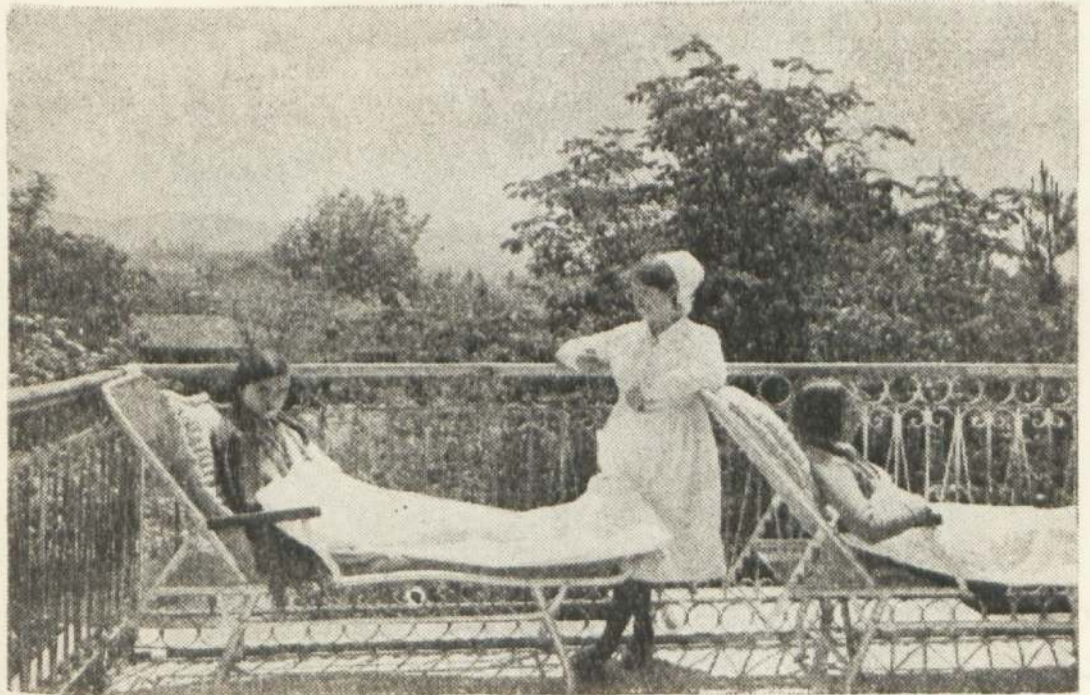
En dehors de l'aide que notre Siège d'Istanbul et ses Sections de district ne cessent de porter à l'oeuvre des élèves indigents et sous-alimentés des écoles primaires de leur localité, notre Siège Central a, de son côté, fait don d'une somme de Ltqs. 2.000 en faveur de ces enfants. *à suivre*

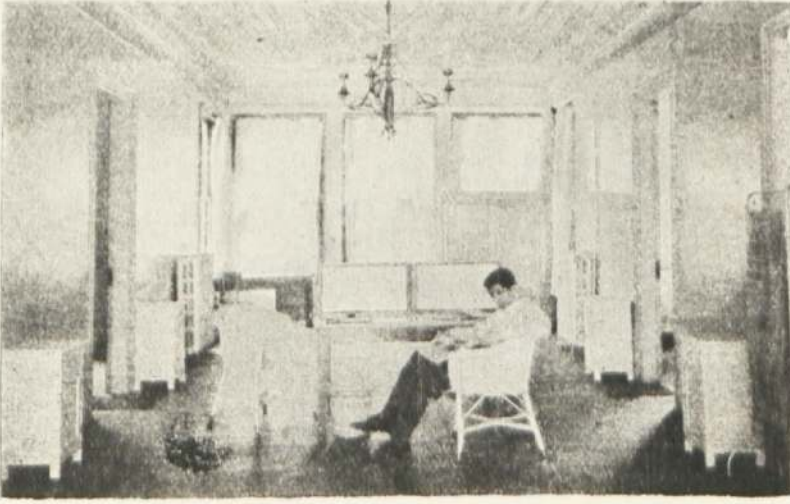
Verem hakkında temsili bir levha
Bu levhayı Galatasaray lisesi talebesinden Hilmi Bey yapmıştır.
Genç artisti tebrik ederiz.

Erenköy sanatoryomunun açılma merasiminde bulunanlar.

Erenköyünde açılan sanatoryomda hastaların açık havadan istifadeleri

Erenköy Sanatoryomunda bir salon

Erenköy Sanatoryom binası

(Sanatoryom bahçesinden bir manzara

Sanatoryomun bahçesinden diğ er bir manzara

Camiyetimize erazi teberrü eden
Çeşme eşrafından muhterem
HACI VAFIR B.

Çeşme Hilâliahmer Şubemizin faal reisi eczacı
Hicri Bey

Hilâliahmer Afyonkarahisar Maden Suyu

Menbainda doğrudan doğruya en asrî makinelerle ve bir mütehassıs tabibin nezareti daimesi altında istihsal ve şişelere imla edilmektedir. İştirak ettiği bil'umum sergilerde altın madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Terkibi itibariyle: mide, karaciğer, böbrek ve em'a hastalıklarında te'sirâtı şifaiyesi vardır. Sofrasında daima Karahisar

Maden Suyu bulunduranlar bu gibi hastalıklara tutulmaktan varste kahlrlar.

Afyonkarahisar Maden suyu

Maden sularının en lezzetlisi ve en şifalıdır.

Hasılâtı Hilâliahmer Cemiyetine aittir.

Bilumum
eczahane ve
bakkaliye mağazalarında
satılır.

VATANDAŞ

“Havacılık,, ve “Spor,, Mecmuasını oku. Hem tenevvür edersin hem de yurdunun müdafaasına hâdim faideli bir kuruluşa yardım etmiş olursun.